

Vabariigi Valitsuse määruse
"Kahvena looduskaitseala kaitse alla võtmine
ja Kahvena looduskaitseala kaitse-eeskiri" eelnõu
SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

"Looduskaitseaduse" (RT I, 2004, 38, 258; 53, 373, 2005, 15, 87; 22, 152) § 10 lõike 1 ja § 11 lõike 1 kohaselt on Vabariigi Valitsusel õigus võtta määrusega ala kaitse alla ning kehtestada ala kaitsekord.

Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu on koostanud Keskkonnaministeeriumi Viljandimaa keskkonnateenistuse looduskaitse peaspetsialist Hille Lapp (tel 435 5616) ja eelnõu normikohast vormistust on kontrollinud looduskaitse osakonna spetsialist Marika Erikson (tel 626 2880). Eelnõu keeleteoimetaja oli Enel Ormus (tel 626 2906) ja eelnõu õigusekspertiisi on teinud õigusosakonna juhataja kt Mirjam Vili (tel 626 2825).

2. Eelnõu sisu

Kahvena looduskaitseala kaitse alla võtmise eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide: rikutud, kuid taastumisvõimeliste rabade (7120 - sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ lisale, tärniga (*) on tähistatud esmatahtsad elupaigatüübid), vanade loodusmetsade (9010*), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080), siirdesoo- ja rabametsade (91D0) ning EÜ Nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liigi, mis on ühtlasi II kategooria kaitsealune liik, elupaiga kaitse.

Natura 2000 inventuuri käigus on vanade loodusmetsade kooslust (9010*) hinnatud väga heaks ja heaks, elupaigatüübi esinduslikkuse poolest väga heaks ja heaks, kõdusoo esinduslikkust heaks, koosluse seisundit väga heaks. Kaitseala üldine hinnang on kõrge.

Looduskaitseala on tsoneeritud sihtkaitsevööndisse ja piiranguvööndisse.

Kaitse-eeskirja kohaselt on inimestel lubatud kaitsealal viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi. Rahvaürituste korraldamine rohkem kui 50 osalejale nõuab kooskõlastamist kaitseala valitsejaga. Kaitsealal on lubatud sõidukiga sõitmine teedel ja maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekul. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekuta on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemisega seotud töödel, liinirajatiste hooldamisel, metsatöödel ning kaitseala valitseja nõusolekul tehtaval teadustööl. Kuna kaitsealale jääb metsise püsielupaik, on jahipidamine lubatud ainult 1. septembrist kuni 31. jaanuarini, kui see häirib metsist kõige vähem. Samal põhjusel on lubatud sihtkaitsevööndis metsa kujundamine samal ajavahemikul. Veekogudest jääb kaitsealale ainult väike oja ja seetõttu puudub vajadus reguleerida kalapüüki, veesõidukitega sõitmist ja lautri või paadisilla ehitamist.

Kaitsealal ei või ilma kaitseala valitseja nõusolekuta muuta katastriüksuse kõlvikute piire ega kõlviku sihtotstarvet, koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoimingud, väljastada metsamajandamiskava, kinnitada metsateatist, kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut, anda nõusolekut väikeehitise ehitamiseks, anda projekteerimistingimusi ning ehitusluba.

Sihtkaitsevööndis on keelatud majandustegevus, loodusvarade kasutamine ja uute ehitiste püstitamine välja arvatud tee, tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitseala tarbeks. Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalikud tööd, olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ja veerežiimi taastamine, olemasolevate ehitiste hooldustööd ning metsakoosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile 1. septembrist kuni 31. jaanuarini, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raie aja ja tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas. Sihtkaitsevööndi režiim on vajalik vanametsa koosluse kaitseks, ökosüsteemi loodusliku arengu tagamiseks ning liigilise mitmekesisuse säilitamiseks ning metsise elupaiga kaitseks.

Kaitseala kaitsekorra väljatöötamisel on eesmärk kaitsealal esinevate loodusväärtuste säilimise tagamine. Kaitse-eeskirja koostamisel on arvestatud tsoneeringule ja kaitsekorrale koostatud eksperdi arvamust. Kaitse-eeskirjaga kehtestatavate piirangute sätestamisel on arvestatud looduskaitsealal esinevate liikide ja looduslike elupaikade soodsa seisundi tagamisega. Leebem kaitseréžiim seaks ohtu looduskaitseala kaitse-eesmärkide saavutamise ja kaitseväärtuste säilimise.

Kahvena looduskaitseala asub tervikuna RMK Kõpu metskonna territooriumil. Kaitseala pindala on 546,5 ha.

Teade Ametlikes Teadaannetes Kahvena looduskaitseala kaitse-eeskirja menetlemise ja avaliku väljapaneku aja ning koha kohta ilmus 19. novembril 2004. a. Avalik väljapanek oli Viljandimaa keskkonnateenistuses ja kohalikes vallavalitsustes 24. 11. 2004 kuni 08. 12.2004.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Kahvena looduskaitseala kaitsekorra kavandamisel on lähtutud "Looduskaitseseaduses" esitatud nõuetest ning arvestatud vastavust Euroopa Ühenduse õigusele, eelkõige EÜ nõukogu direktiivile 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta. Kahvena looduskaitsealale jääv ala on Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615-k "Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri" (RTL 2004, 111, 1758) punkti 2 alapunkti 67 kohaselt määratud Natura 2000 alaks.

4. Määruse mõju ja rakendamiseks vajalikud kulutused

Määruse jõustumisele peab järgnema erinevate maamaksumäärade kinnitamine, mis tuleneb määrusega kehtestatavatest majanduspiirangutest. Sellega korrigeeritakse ühtlasi valdade eelarvesse laekuva ja riigi eelarvest kompenseerimist vajava maamaksu suurust.

Määruse jõustumine ei too kaasa organisatsioonilisi muudatusi.

5. Määruse jõustumine

Määrus jõustub "Riigi Teataja seaduse" (RT I 1999, 10, 155; 2001, 24, 133, 93, 565; 2002, 44, 283; 102, 600; 2003, 4, 19; 4, 22) § 5 lõikes 5 sätestatud ajal.

6. Eelnõu kooskõlastamine

Kahvena looduskaitseala kaitse-eeskirja eelnõu kohta on esitanud oma arvamuse Kõpu Vallavalitsus, Saarde Vallavalitsus, Viljandi Maavalitsus ja Pärnu Maavalitsus. Eelnõu on kooskõlastatud e-õiguses. Ühtegi arvamust ei laekunud.

Villu Reiljan
Minister

Annika Velthut
Kantsler